

М.Мөнхтунгалаг:

Яаж би Амитаба шиг, үүлний сиймхийгээр шагайх саран мэт бултайх вэ? Яаж би Амитаба шиг, нисээд явчихсан шувуу адил анир алдрах вэ? Яаж би Амитаба шиг, оорийнхоо үсний ойчих чимээг сонсох вэ? Яаж би Амитаба шиг, үүлс бүрхэж, мөс хучсан ч сая сая жилд үлдэх вэ?

Яаж би Амитаба шиг ...хэмээн сэрэл мэдрэмжийн яруу найргийн үрийг утга зохиолын хорсонд суулгаж огсон Дорнодын Эрээнцавын их найрагч Д.Нямсүрэн одгоо яруу найргийн тэнгэрт морилоод хэдэн ч “Дорвон цаг”-ийг үдэв дээ. Тэрбээр бидэнд Бороо ганц нэг дусах нь сайхан Борог овс норсон байх нь сайхан Хаврын цас гэр лvv урсах нь сайхан Хаа нэгтэй шувууд ганганах сайхан хэмээн хорвоо ертонцийн гоо сайхан гэдэг эгэлийн эгэлд нуугдаж байдгийг яруу найргийнхаа хэлээр ойлгуулсан. Утга зохиолын ертонцод тvvний бүтээлээр амьдарч, амьсгалж байдаг хvн ч нэлээдгvй. Тvvний номын нохор Г.Мэнд-Ооёо “Бид тvvнийхээ бичиглэж хадгалсан гар бичмэлvvдийг ном болгон баринтаглалаа. Одгоо тvvний “Ирж буй цаг”, “Амитаба”, “Сарны цагаан үүлс” гурван ботийг хэвлэсэн нь Д.Нямсүрэнгийн яруу найргийн галд дулаацах гэсэн хойч вед бадамласан их тvvдэг боллоо” гээд Д.Нямсүрэн амьд ахуйдаа “Зvvдний тэмдэглэл” гэж ном бичсэн байна. Оорийн зvvдээ тэмдэглэж үлдээсэн нь энэ хvний швлэг яруу найргийг судлах эрдэм шинжилгээний вйлд хэрэглэгдэх баримт болох юм. Нямсүрэн захидал их сайхан бичдэг байсан. Швлэг найргаасаа дутахааргvй тансаг захидлыг найз ноходдоо, гэргий Хандмаадаа, шавь нартаа бичдэг байжээ. Энэхvv овоор нь захидлын нэгэн сайхан боть хийнэ гэж нохдийнхоо омо амлаж байна хэмээн яруу найргийн их анд нохрийнхоо тухай дурссан юм. Их найрагчийг дурссан энэ үдэш тvvний фото зургийг зочдод дугтуйлж дурсгасан. Бас тайзан дээр хvmvvс дарааллаа хвлээн бvчиж, ямар нэгэн рvv тэмvvлэн яарах зvтгэл, тэмvvлэлд хотлогдон буйг харахад тэнгэрт суугаа найрагчийн эзгvй орон зай хvmvvсийн сэтгэлд байнга уятай байдаг юм байна даа хэмээн бодогдож байв. Хvн бvхэн тvvнтэй нохорлож, швлэг найргаас нь шимтэн уншиж явснаа ярих гэж микропон сулрахыг хвлээн догдолж байх шиг санагдсан. Энэ зуур “Модун” группийн захирал Д.Батбаяр дарааллыг эвдэн Д.Нямсүрэнгийн гурван ботийг хэвлvvлсэн бүрэн эрхээ ашиглан vг хэлж амжсан. Тэрбээр, “Энэ эрхэм хvmvvнийг хааяа нэг Улаанбаатарт ирэхэд нь утга зохиолд дуртай бидний veийнхэн тvvнийг гувшаа хурга шиг л дагаж явдаг

байлаа. Энэ хvний 1970-1980 онд бичсэн сэтгэлгээний гайхам ондор тvвшний яруу найраг оноодор ч бидний сэтгэл зvрхэнд vнэтэй хэвээр байна. Номын цагаан буян монход орших болтугай” хэмээгээд тvвний “Дорвон цаг” шvлгийг бvрэн эхээр нь уншсан юм. Танхимд “Дорвон цаг”-ийн жавар арилаагvй байхад Нямсvрэнтэй зvв орох зайгvй нохорлож явсан Ардын жvжигчин Чимэдцээ, “Нямсvрэн минь намайг дуудаад л ногоо “Жоохон шарга”-аа дуулаад ог гэдэгсэн. “Жаахан шарга” дууг сонсох их дуртай байж билээ. “Хохрон байгаа уулс” гэж нэгэн сайхан уянгийн шvлэг Нямсvрэн надад бичиж огсон. Энэ шvлгийг ая дантай болгоод одоо ч дуулдаг юм. Тvвндээ “Жоохон шаргы нь дуулж огое доо” гэснээр “Жаахан шарга” дуу уянгалав. Зочид нvдээ анин сэтгэл зvрхээрээ уусан чагнахыг ажаад ноход нь тvвнийнийг ямар их санаж вэ хэмээн бодож суув. Дарь Сvхбаатар найрагч Д.Нямсvрэнгээ бурханы авшигтай хvн гэсэн. Тvвнийг хvндэтгэдэг их олон ноход, шавь нар нь цугласан нь оноодрийг тэнгэр улам таалж, газар улам дааж байгаагийн дохио гэж би харж байна гэв. Харин уулзалт ондорлоход Ардын уран зохиолч Ш.Сvрэнжав: “Яруу найрагчийн гэргий байна гэдэг хамгийн хэцvв ч хамгийн буянтай хувь заяа юм. Бvсгvйчvвд минь болж огвол найрагчийн гэргий болоорой! Урьд би Ленин л ганцаар амьд хэвээр байдаг юм байна гэж бодож явлаа. Гэтэл яруу найрагч хvн монхийн амьд байдаг юм байна” хэмээн яруу найрагчийн хувь тавилангийн монхийн vнэний тухай дуу алдана билээ. ...Гадаа цас зоолон хаялж байв. Аманд оорийн эрхгvй нэгэн бадаг орж ирнэ.

Яаж би Амитаба шиг, vулс бvрхэж, мос хучсан ч сая сая жилд vлдэх вэ?

Яаж би Амитаба шиг ...